

Handläggare: Lana Berglund

Dnr: KSON 2024-44

Direktionen 2024-02-15

**Godkännande av att ansvar för fotsjukvård inkluderas i
husläkarverksamheter och särskilda boenden för äldre samt
avveckling av vårdval fotsjukvård**

Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att ansvaret för medicinsk fotsjukvård i Norrtälje åläggs vårdgivare med avtal inom vårdvalsområde husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre från och med den 1 mars 2025.
2. Direktionen för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att vårdval fotsjukvård i Norrtälje avslutas och ger förvaltningen i uppdrag att säga upp därtill hörande avtal senast den 29 februari 2024 med ett års avtalsenlig uppsägningstid.
3. Förvaltningen ges i uppdrag att revidera förfrågningsunderlag för vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre att inkludera medicinsk fotsjukvård.
4. Direktionen för Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att vidta planerade åtgärder i syfte att säkerställa implementeringen av beslutet.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Postadress:

E-post: registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se

Besöksadress:

Box 801

Telefon: 0176-710 00 (Norrtälje kommuns växel)

Rubingatan 2

761 28 Norrtälje

Webbplats: www.norrtalje.se/kson

Norrtälje

Ulrika Lindberg

Tillförordnad förbundsdirektör

Sammanfattning

Ärendet innehåller en redogörelse för förvaltningens förslag till beslut gällande lösning för medicinsk fotsjukvård i Norrtälje. Beslutet har utgångspunkt i direktionens inriktningsbeslut 2023-12-07 §136 som handlar om att avveckla vårdvalet fotsjukvård och flytta över ansvaret för fotsjukvården till vårdvalsområdet husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och till särskilda boendeformer för äldre från och med den 1 mars 2025.

Vidare beskriver ärendet flera förslag på omställningsåtgärder och redovisar en tidplan för beslutets genomförande.

Beskrivning av ärendet

I Region Stockholm upphörde Vårdvalet Fotsjukvård genom att ansvaret flyttades till husläkarverksamhet, HLM i december 2021. Region Stockholm bedömde att en prioriterad åtgärd inom primärvårdsstrategin och införandet av Nära vård var att bredda husläkarmottagningarnas uppdrag, bland annat genom att införliva fotsjukvården i husläkaruppdraget.

I Norrtälje fattades ett inriktningsbeslut på direktionssammanträdet den 7 december 2023 (2023-12-07 §136). Inriktningsbeslutet innebär att vårdvalet fotsjukvård ska avvecklas i Norrtälje och att ansvaret, likt Region Stockholm, flyttas över till vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre. Enligt inriktningsbeslutet ska förvaltningen senast i februari 2024 inkomma med en tidplan och en beskrivning av åtgärder som behöver vidtas i samband med verkställandet av beslutet.

I januari 2024 genomförde förvaltningen dialogmöten med samtliga berörda vårdgivare inom fotsjukvård, husläkarmottagningar och särskilda boenden. Dessa möten syftade till att informera och kommunicera ut inriktningsbeslutet samt att uppmärksamma vårdgivarens inspel och behov av åtgärder för kommande omställning.

Vidare har förvaltningen fattat ett tillfälligt beslut (KSON 2024-39) om extra besökstillägg på 150 kr och avskaffandet av ersättningstaket under 2024 för vårdgivare inom vårdval fotsjukvård för att säkerställa tillgängligheten för fotsjukvård under omställningstiden.

Tidplan:

Utifrån vårdgivarnas inspel och förvaltningens bedömning av förutsättningarna för en trygg övergång av fotsjukvården, föreslås att flytten av driftansvaret för fotsjukvård till husläkarmottagningar och

särskilda boenden för äldre ska träda i kraft den 1 mars 2025. Vårdgivarna inom fotsjukvården föreslås att sägas upp den 29 februari 2024 med ett års avtalsenlig uppsägningstid.

Planerade åtgärder:

Förvaltningen har identifierat och planerat att under 2024 genomföra följande ytterligare åtgärder för att säkerställa en trygg övergång av fotsjukvården i Norrtälje:

1. Tillämpa avtalskraven för fotsjukvård och genomföra revidering av förfrågningsunderlaget för vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre till att inkludera medicinsk fotsjukvård.
2. Genomföra minst tre informations- och avstämningsmöten med berörda vårdgivare för att kommunicera ut beslutet i sin helhet, besvara frågor och i fortsättningen följa upp omställningsarbetet samt behovet av stödåtgärder från förvaltningen, t.ex. hjälp med administrativa processer såsom tillverkning av underleverantörskombikor, hjälp med lokaler, upprättande av kontaktlistor för att underlätta rekryteringsprocesser m.m.
3. Påbörja budgetarbete för att säkerställa adekvat budget och ersättningar för fotsjukvården år 2025.
4. Externa och interna kommunikationsåtgärder för att säkerställa att informationen om flytten av fotsjukvården finns tillgänglig för samtliga målgrupper inom kommunen och regionen.
5. Tilldela vårdgivarna inom husläkarverksamhet, HLM och särskilda boendeformer för äldre ett omställningsbidrag på totalt 1 500 000 kr med finansiering av statliga stimulansmedel "God och nära vård", som fördelas proportionellt i förhållande till verksamhetens storlek.

Ekonomiska konsekvenser

Det har skett en kontinuerlig kostnadsökning och besöksutveckling inom vårdvalet fotsjukvård medan antalet avtal, dvs antalet verk samma vårdgivare har minskat. Antalet årliga besök inom vårdvalet i Norrtälje har ökat under åren 2018 - 2021 med totalt 12% från i genomsnitt 987 besök per vårdgivare år 2018 till 1 248 besök per vårdgivare år 2021. Under perioden 2020–2022 fördubblades antalet fotsjukvårdsbesök. Anledningen till detta tros vara ökat behov av fotsjukvård hos befolkningen samtidigt som antalet vårdgivare har minskat under det senaste året. En inkludering av husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre och avveckling av vårdval fotsjukvård beräknas minska kostnaderna inom primärvården genom bättre samordning, tydligare medicinsk prioritering

och kunskapsutväxling mellan verksamma professioner vilket kan leda till en ökning av förebyggande insatser som är mindre resurskrävande.

Vårdval fotsjukvård har en helt produktionsbaserad ersättningsmodell. En inkludering av ansvaret i vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård kommer att innebära en förändring i hur medicinsk fotsjukvård ersätts ekonomiskt. Vård inom ramen för husläkarverksamhet ersätts i enlighet med förfrågningsunderlag för vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård vilket innebär en del kapiteringsersättning och en del produktionsbaserad ersättning. Att vården bedrivs med en del kapiteringsersättning leder till ökad möjlighet till kostnadskontroll för vårdgivaren och förvaltningen.

Med omställningen förutses en viss administrativ belastning och inköp av ny utrustning för mottagande vårdgivarna, husläkarverksamhet (HLM) och särskilda boendeformer för äldre. För att stödja vårdgivarna inom i omställningen av övertagandet av fotsjukvården är det enligt förvaltningens uppfattning rimligt att vårdgivarna erhåller ett omställningsbidrag på totalt 1 500 000 kr att fördela mellan vårdgivarna proportionellt i förhållande till verksamhetens storlek.

Omställningsbidraget väntas kunna finansieras av statliga stimulansmedel enligt överenskommelsen om god och nära vård.

Effekter för sammanhållen vård och omsorg

En sammanslagning av vårdvalen bedöms innebära en förändring i vårdutbudet då patienten framgent väljer en husläkarmottagning vilket även inkluderar fotsjukvård. Det ger en minskad valfrihet för patienten i att välja fotsjukvårdsmottagning men ger även en möjlighet för patienten att få en sammanhållen vård. I enlighet med Patientlagen (2014:821) kan dock patienten söka öppenvård på valfri husläkarmottagning, även där denne inte är listad. Förslaget innebär att samtliga verksamma inom vårdval husläkarverksamhet med läkarinsatser inom basal hemsjukvård och särskilda boendeformer för äldre åläggs ansvaret för att säkerställa tillgången till fotsjukvård för deras patienter. Det leder till att strukturen kring fotsjukvården i Norrtälje förändras men bedöms inte leda till minskad vård för patienter i behov av medicinsk fotsjukvård. Om förslaget bifalles kommer den geografiska spridningen av medicinsk fotsjukvård att öka, då husläkarmottagningarnas etablering är mer spridd i Norrtälje än dagens fotsjukvårdsmottagningar.

Förslaget att inkludera fotsjukvården innebär fria val för vårdgivarna inom husläkarverksamhet (HLM) och säboverksamheter för äldre att antingen teckna ett underleverantörsavtal eller att anställa en egen fotterapeut/er. Beroende på verksamhetens storlek kan vårdgivarna hitta en lösning som passar just deras verksamhet. Tiohundra AB, som

är Norrtäljes största aktör, kan t.ex. med fördel välja en lösning som gynnar flera verksamheter inom bolaget såsom att anställa egna fotterapeuter för att säkerställa fotsjukvården både inom husläkarverksamhet (HLM), och säboverksamheter för äldre, vilket ger bra effekter för sammanhållen vård.

Förvaltningens synpunkter

Vårdgivarna har olika synpunkter på kommande beslut om flytten av fotsjukvården. Förändringen upplevs som en utmaning. Tidplanen har tagits emot positivt av de flesta vårdgivare. Fotterapeuternas önskan är att uppsägningen av deras avtal ska ske i februari 2024, så att omställningen kan ske smidigt för alla parter och den nya organiseringen av fotsjukvården i Norrtälje kan träda i kraft den 1 mars 2025.

Vårdgivarna har bidragit med olika inspel inför kommande förändring. Det ses positivt på möjligheten att ha en egen fotterapeut samt att ha kortare kontaktvägar för patienten. Däremot uttrycks oro kring ersättningar, rekryteringsprocessen, lokaler och inköp av utrustning och material. Vårdgivarna har ställt många adekvata frågor till förvaltningen. Frågorna har mest gällt praktiska detaljer vid övertagandet såsom kraven i förfrågningsunderlaget, hanteringen av dokumentationssystemen, budgeten, ersättningar, kapacitetskraven på fotsjukvården mm. Sammanfattningsvis engagerar den kommande omställningen samtliga vårdgivare och upplevs som en utmaning.

Det är viktigt enligt förvaltningen att ge rätt förutsättningarna förvårdgivarna för att underlätta en smidigare övergång och den kommande omstruktureringen av fotsjukvården i Norrtälje. För att stödja vårdgivarna i omställningen vid övertagandet av fotsjukvården och att vara lyhörd för synpunkter som lämnats har förvaltningen lagt sitt förslag på ett omställningsbidrag.

Förvaltningen förordar att beslut fattas i enlighet med ovanstående förslag till beslut.

Bilagor

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrталje.se)

Susanne Bergenbrandt Glas
(susanne.bergenbrant.glas@tiohundra.se)

Ann-Louise Nyman (annlouisenyman@hotmail.com)
Ewa Lindahl (ewa.lindahl@hotmail.com)
Moirone Lundgren (fotvard@moirone.se)
Anna-Lena Perås (anna-lena.p@hotmail.com)
Cathrine Vesterholm (roslagsfot@hotmail.com)
Marie Fohlin (marie.fohlin@hotmail.com)
Ahmed Shalabi (ahmed.shalabi@hlm-rimbo.se)
Emma Kempe (emma.kempe@doktor.se)
Johan Larsson (johan.larsson2@doktor.se)
Ulrika Karlsson (ulrika.karlsson@tiohundra.se)
Jenny Karlsson (jenny.m.karlsson@tiohundra.se)
Roger Svensson (ledning@citikliniken.com)
Madeleine Klingryd (Madeleine.Klingryd@humana.se)
Anders Broberg (Anders.Broberg@humana.se)
Helena Winter (helena.winter@norlandia.com)
Helene Zetterström (helene.zetterstrom@kavatvard.se)
Caroline Pettersson (caroline.pettersson@vardaga.se)
Jonas Unger (jonas.unger@attendo.se)

